

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 24 decembrie 2019 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Cahul din 21 mai 2020, declarat de avocata Elena Stănilă, în numele inculpatului

Mura Viorel xxxxxx,
cetățean al R. Moldova, condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Cahul din 15.01.2014, în baza art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>06.03.2019 - 24.12.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>20.01.2020 - 21.05.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>21.07.2020 - 15.10.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 24 decembrie 2019, Mura Viorel a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea integrală a pedepsei fixate potrivit sentinței Judecătoriei Cahul din 15 ianuarie 2014,

i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Mura V., la 27 august 2017, orele 22.50, fără a deține permis de conducere, prin ce a încălcat cerințele pct. 10 subpct. (2) lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, încălcând prevederile pct. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, a condus automobilul „Alfa Romeo”, n/î xxxxxx, pe traseul din s. xxxxxx, r-nul xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat constituind 0,50 mg/l, ceea ce conform art. 134¹² Cod penal corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată, prin sentința Judecătorei Cahul din 15.01.2014 a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, iar prin încheierea Judecătorei Cahul din 03.07.2018, la demersul Biroului de probațiune, i-a fost anulată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei de 5 ani închisoare în penitenciar corespunzător tipului de infracțiune comis, acesta fiind anunțat în căutare.

La fel, instanța a relevat că vina inculpatului este dovedită integral prin probele administrate și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care nu dispune de permis de conducere.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia, de scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța a statuat că Mura V. a fost condamnat prin sentința Judecătorei Cahul din 15.01.2014 pe art. 264 alin. (3) lit. b), 90 Cod penal la 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și, având în vedere că infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal a fost comisă după pronunțarea sentinței din 15.01.2014, dar înainte de executarea completă a pedepsei, urmează a-i stabili pedeapsa definitivă conform regulilor de

aplicare a pedepsei în cazul unui cumul de sentințe prevăzute de art. 85 Cod penal, adăugind în întregime la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Cahul din 15.01.2014.

Astfel, luând în considerare că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară, dar intenționată, că anterior a mai fost condamnat și a comis infracțiunea în interiorul termenului de probă stabilit de instanță, că s-a eschivat de a se prezenta în ședințele de judecată, instanța a concluzionat că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar în condițiile stabilirii unei pedepse penale sub formă de închisoare.

3. Avocata Elena Stănilă a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, cu stabilirea inculpatului a unei pedepse nonprivative de libertate.

Apelanta a invocat că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, dar pedeapsa aplicată este ilegală deoarece art. 85 alin. (1) Cod penal este aplicat neîntemeiat. Pedeapsa stabilită prin sentința din 15.01.2014 a fost schimbată din termenul de proba în pedeapsă reală conform hotărârii Judecătoriei Cahul.

Instanța de fond nu a luat în considerație că există o alternativă de pedeapsă prevăzută de legislator, infracțiunea nu a fost comisă în termen de probă or, conform art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are ca scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Cahul din 21 mai 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a pedepsei prevăzute de art. 7, 61, 75 Cod penal, aplicând inculpatului o pedeapsă echitabilă și în limitele stabilite de sancțiunea normei incriminate.

Ori, inculpatul a comis o infracțiune ușoară, la locul de trai se caracterizează pozitiv, însă anterior a mai fost atras la răspundere penală, nu este încadrat în câmpul muncii.

Sancțiunea art. 264¹ alin.(4) Cod penal, stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 1050 la 1150 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 1 an. Acordând eficiență principiilor de individualizare a pedepsei și analizând ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana inculpatului, care fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport și în termenul de probă, din nou a comis o infracțiune intenționată, deja în stare de ebrietate, lipsa circumstanțelor care atenuază și a celor care agravează răspunderea acestuia, pericolul social al infracțiunii comise, prima instanță întemeiat a reținut că corectarea și resocializarea lui, precum și restabilirea echității sociale este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

Urmând aceste raționamente, la justificarea alegerii pedepsei închisoare pe un termen de 6 luni în privința inculpatului, au servit drept temei ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana lui, care fiind privat de dreptul de a conduce

mijloace de transport și aflându-se în termenul de probă, din nou a comis o infracțiune intenționată, respectiv nu a dat dovadă de corectare și de reeducare și nu a justificat încrederea acordată de către instanța de judecată la stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Mai mult, prin încheierea Judecătorei Cahul din 03.07.2018, s-a anulat condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei stabilite față de Mura V., condamnat în baza sentinței Judecătorei Cahul din 15.01.2014 în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei în formă de 5 ani închisoare, de la reținere, acesta fiind anunțat în căutare.

Conform art. 90 alin. (10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Drept urmare, instanța de fond, având în vedere anularea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei stabilite față de Mura V., întemeiat prin aplicarea prevederilor art. 90 alin. (10) și art. 85 alin. (1) Cod penal, a stabilit inculpatului pentru cumul de sentințe prin adăugarea în întregime a pedepsei neexecutate de către acesta în baza sentinței Judecătorei Cahul din 15.01.2014, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, pedeapsa definitivă de 5 ani 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, de atitudinea numitului față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea acestuia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

Sunt neîntemeiate și alegațiile avocatului precum că instanța de fond a stabilit inculpatului o pedeapsa prea aspră, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, de atitudinea numitului față de infracțiunea săvârșită și care va asigura restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea acestuia, iar termenul pedepsei stabilite pentru cumul de sentințe fiind în corespundere cu prevederile art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal.

Pe aceste rațiuni, argumentele apelului sunt neîntemeiate, iar instanța de fond corect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului, precum și termenul pedepsei cu închisoare, raportat la gravitatea faptei săvârșită de inculpat și la personalitatea acestuia.

5. Avocata Elena Stănilă a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care să-i fie stabilită lui Mura V. o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Recurenta a invocat că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră, neavând temeiuri indubitabile de a adăuga integral pedeapsa anterioară, or, conform art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța urma să adauge la pedeapsa aplicată prin noua sentință, parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința anterioară.

La fel, instanțele de fond și de apel nu au motivat soluția cu referire la adăugarea integrală a sentinței anterioare în privința lui Mura V., astfel situația acestuia a fost agravată de ambele instanțe neîntemeiat.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde (*pct. 5. din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările relevate în descriptivul hotărârilor atacate, care ar fi esența și erorile concrete de drept a circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat

soluția, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, dar în perioada termenului de probațiune, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 alin. (1), 85 alin. (1) și (3) Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal. Dacă, după pronunțarea

sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 2.-5.din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Elena Stănilă, împotriva sentinței Judecătorei Cahul din 24 decembrie 2019 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Cahul din 21 mai 2020, în privința inculpatului Mura Viorel xxxxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun